

Maar anderzijds: moet je die anarchie, die vrijheid niet een beetje bewaren? Kan het allemaal nog wel als je het in een strak kader wringt. Volgens mij kan de muziek dan niet meer leven... Want muziek borrelt op in clubkes en kelderkes. Als je dat gaat doodsubsidieren...

Zita Swoon is nu in Engeland enkele concerten gaan spelen voor 50 £ per avond. Vijftig pond! Drieduizend frank! Voor de hele groep! In mijn budget kom ik aan een kost van 85.000 fr. per dag. Per avond kom ik dus 82.000 fr. te kort. Daarover negotieer je dan met de platenfirma. En dan kom je op het beruchte item 'toursupport', dat in veel gevallen 100% *recoupable* is op de royalties die je later ooit zal verdienen. Dat is dus eigenlijk een lening die de bank, euh, de platenfirma je geeft. Als je beter genegotieerd hebt dan is misschien slechts de helft of een vierde *recoupable*. Maar dan begint de discussie, want dan vraagt iemand: waarom staan er lonen voor de muzikanten in het contract? Je moet dat telkens weer opnieuw gaan verdedigen. De meeste platenmaatschappijen waarmee ik al gewerkt heb begrijpen die problematiek en willen het loon gaan verdedigen bij de internationale moedermaatschappij. Want in Londen moet men er zijn handtekening onder zetten. Maar als je morgen in de States gaat toeren... dan vraagt men: waarom moet die gast een loon hebben? Als morgen zijn plaat verkoopt, dankzij ons, dan verdient hij veel geld.

Etcetera: Er is nu eindelijk een muziekdecreet dat ook open staat voor popmuziek, maar wát wordt er dan precies gesubsidieerd? In het geval van Zita Swoon: wat kunnen jullie concreet doen met die werkingssubsidie?

Hillaert: Ik weet het niet. Men zou me binnenkort bellen om een afspraak te maken en me alles eens uit te leggen. Ik hoop in elk geval dat wij nu niet plots onder die CAO van de orkesten gaan vallen, want dan gaan wij dood. Wat de subsidies van Vlaams Cultureel Ambassadeur betreft, dat is duidelijk, die helpen je reiskosten dekken. Maar met die structurele subsidie kom ik inderdaad in conflict met de platenfirma, die zou kunnen zeggen: 'Tof, jullie hebben nu subsidie... dus als jullie nog een keer naar Engeland gaan, moeten wij dat toch niet meer betalen?'

Etcetera: Waarvoor heb je het geld aangevraagd?

Hillaert: Voor drie dingen. Eén: Zita Swoon als rockgroep. De industrie betaalt de cd's, de opnames en de marketing. Daartegenover staat dat de rock- of popartiest moet kunnen creëren. Hij moet kunnen beschikken over een repetitieruimte, hij moet materiaal kopen, gaande van snaren tot een nieuw instrument.

En verder ook voor de lonen tijdens het creatieproces. Twee: de productie van *Plage Tattoo*, als geheel. Het derde, nog in te vullen luik, behelst het ontwikkelen van soortgelijke initiatieven als *Plage Tattoo*. Zoals indertijd *Sunrise*, de soundtrack bij de stomme film van Murnau. We hebben natuurlijk niet zoveel gekregen als we gevraagd hebben, anderhalf miljoen, daar loop je niet ver mee. En bovendien, wanneer wij daardoor plots moeten voldoen aan een CAO, dan vrees ik dat wij onze subsidie moeten teruggeven. Maar als aanloop naar de toekomst is deze subsidie belangrijk. Stef heeft nu vier jaar de tijd om te tonen dat hij serieus kan werken binnen de popcultuur. Als de popcarrière van Zita Swoon mislukt, als Warner zegt: 'Jongens, het is goed geweest', kan Zita Swoon zich verder ontwikkelen als ensemble.

Voor mij was die structurele subsidieaanvraag een aanloop naar een tweede dossier dat we hadden ingediend om een projectsubsidie aan te vragen voor *Plage Tattoo*. Iedereen zei: 'Teddy, ge zijt zot.' Maar de timing van de twee subsidietoekenningen ten opzichte van elkaar was te risicovol om uitsluitend op de projectsubsidie te gokken. Toen we de structurele subsidie voor Zita Swoon kregen waren we zeer verrast.

Etcetera: In het muziekdecreet staat ook een bepaling over plaatopnames. Je kan een cd-opname gesubsidieerd krijgen. Opent dat geen perspectieven?

Hillaert: Ik vraag me af hoe klassieke ensembles omspringen met plaatopnames. Als het over hedendaagse muziek gaat, weet je al op voorhand dat je daar niets aan verdient. Dat kan alleen maar met subsidies worden gerealiseerd. Binnen de popmuziek is het zeer de vraag of de raad van advies je aanvraag zal weerhouden. Maar, inderdaad, de bepalingen zijn heel open. Stel dat we met An Pierlé, een getalenteerd maar niet zo evident artiest, niet getekend hadden bij Warner en we het geld niet hadden om de plaat te bekostigen: we dienen een subsidie-aanvraag in, we maken onze master en we hebben een afgemixte band. Dan zoeken we een distributeur... Welke argumenten geef je om te motiveren dat je niet bij een platenfirma gaat?

Etcetera: Bijvoorbeeld dat je iemands artistieke parcours verdedigt, los van een mogelijke lucratieve platenverkoop. Ik begrijp dat dat niet strookt met de hypercommerciële visie van de platensector op 'de markt'. Wat vind jij ervan dat de platenindustrie om marketingredenen weinig nieuws of 'afwijkends' wil verkopen en alles gaat 'tunen'? Je kan de radio niet meer openzetten, of je hoort altijd hetzelfde, dezelfde soort

productie, dezelfde 'sound', dezelfde compressie, mastering-saus...

Hillaert: Er komt inderdaad stilaan reactie tegen dat fenomeen. Meer en meer mensen zoeken via andere wegen naar de 'betere' muziek. Via het internet kan je heel obscure platen bestellen, ergens in een uithoek van Canada, en twee dagen later heb je ze. Dat publiek, vooral jongeren, groeit. Al die majors hebben niets kleins meer in huis dat opborrelt. Ze kopen alleen maar over, op het moment dat het al niet klein meer is. Ze doen ook niet meer écht aan scouting. Ze kunnen dat niet meer, dat is allemaal 'corporate business'. Niemand durft nog een risico te nemen.

Etcetera: Kan een subsidiërende overheid daar geen stimulerende rol in spelen? Totnogtoe worden er, behalve 'het clubcircuit', geen intermediairen gesubsidieerd. De popwereld is niet georganiseerd, heeft geen organen zoals in het theater, geen VDP, VTI, noem maar op. Een theaterproductiehuis als Victoria hoeft niet uitsluitend grote commerciële dingen te realiseren, wél projecten die op termijn artistiek relevant zijn of dat kunnen worden. Waarom kan dat niet in de pop?

Hillaert: Dat is ongeveer wat Filip Eyckmans onlangs in Humo zei. Ja, dan moet je op een bepaald moment organisaties als Musickness gaan subsidiëren. Maar waarom hebben ze popmuziek nu toegevoegd aan dat muziekdecreet? Omdat er de jongste jaren een sterke lobby is geweest vanuit de clubs. Jan De Boever van De Media,... Jari De Meulemeester met zijn grote AB-tempel die wat mee is gaan roepen met de kleine clubs. En ja, ze hebben nu allemaal iets gekregen. Maar zal dat nu wettelijk iets veranderen aan die werking? Pas op, ik vind de vraag van die clubs gerechtvaardigd, hé. Misschien dat ze nu eindelijk het loon van een medewerker kunnen betalen... Want wat ze hebben gekregen is een peulschil. En per slot van rekening, we zijn hier bezig over een klein segment van de popcultuur. En dan nog enkel over de propere kant ervan. Zoals Musickness of wij management bedrijven... dat is allemaal vrij correct. Dat gebeurt nog steeds uit liefde voor de muziek en de artiest. Er zijn er andere...

Etcetera: Sommigen beweren dat het subsidiëren van het popcircuit de industrie kapot maakt.

Hillaert: Ik ben het er niet helemaal mee eens. Wat is het verschil tussen een promotor die een internationaal gerenommeerd artiest naar België haalt, voor eigen rekening, die vanuit commercieel standpunt en ongesubsidieerd een zaal huurt en alles organiseert, en een organisatie met een eigen zaal die met bank-